

Első radiológiai ösztöndíjam, a fények városában

Ebben az évben, 2017 tavaszán- nyarán három hónapig ösztöndíjjal Párizsban egy kiemelt gyermekradiológiai osztályon tanultam, ezzel kapcsolatban szeretném megosztani a tapasztalataimat. A történet érdekessége az, hogy eddig semmilyen „franciás” háttérrel nem rendelkezttem, átlagos fiatal radiológus vagyok egy vidéki egyetemi kórházban.

A történetem 2016-ban kezdődött egy francia tengerparti nyaralással: a táj elbűvölő volt, aranyszínű homokkal és francia finomságokkal, hatalmas nyugalommal. A tünemény mindössze tíz napig tartott, ezután folytatódtak a dolgoz mindennapok és éjszakák. Két hónappal később, szeptemberben egy MRT hírlevélen megakadt a szemem: felhívták a figyelmem, hogy a végéhez közelít a jelentkezési határidő, ugyanis a Francia Radiológus Társaság (Société Française de Radiologie, SFR) három hónapos ösztöndíjat hirdetett, amiben a jelentkezőt meghívja, hogy a radiológiának egy általa választott szakterületén megfigyelje a munkát egy franciaországi klinikán vagy kórházban. Úgy éreztem, hogy ez a dolog most betalált, ugyanis a barátom már ekkorra eldöntötte, hogy a külföldi munkájának a helyszínét 2017-ről Franciaországba helyezi át, így együtt tudunk menni... mérlegeltem. Tájékozódásképpen megkerestem az ösztöndíj magyar felelősét, Barta Andrászt, ő mindent praktikusán elmagyarázott, ezzel például a papírmunkákat jelentősen megkönnyítette! Az ösztöndíj helyszínére is ő adott ötletet - utólag kiderült -, nagyon jót.

Lépések

Három elengedhetetlen feltételnek kellett teljesülnie az úthoz:

- Szabadságot kellett kérnem, méghozzá hosszút, fizetés nélkül. Nagy megkönnyebbülésemre a feletteseim támogatták az ötletemet, kicsit persze tartva attól, hogy kint maradok.
- Nyelv: Franciául társalgási szinten kell a jelentkezőnek beszélni. Ez a nyelv még hiányzott az arzenálomból, de elkezdtem tanulni. A Franciaországi Alliance Francaise-nél még szakmai nyelvórákat is tudtam kérni. 8 hónap múlva, mire kezdődött az ösztöndíj, ki tudtam magam fejezni – nehéz témában pár mondatot angolul beszúrva, de ment a dolog. Megjegyzem, a szakszavak nagyon hasonlítanak az angolra, kicsit megbolondítva persze.
- Pénz: A félretett pénzemre szükségem volt, hogy előre foglaljak szállást, ez három hónapra Párizsban 3000 € plusz 2500 € kauciót jelentett. Az ösztöndíj összege 5000 €, ezt a kezdés napján utalták át, a szállást fedezte, és utólag visszajárt ugye a kaució, magyarul ki lehet jönni a pénzből. A mindennapi élet nekem körülbelül kétszer annyiba került ott, mint Magyarországon, spórolhattam volna a cukrászdákon de a gourmand hozzáállásom megalkuvást nem tűrt.

Párizs.

A párizsi Kremlin-Bicêtre kórház Gyermekradiológiai osztályára sikerült eljutnom. Az intézmény eredetileg egy XVII. században épült katonai kórház volt, amit folyamatosan bővítettek újabb tömbökkel. Ennek köszönhető, hogy a funkcionális, de kevésbé szép modern épületek mellett van egy régi szárny, ami egy szép virágzó parkot vesz körül, padokkal. Ez nagyon hasznos volt ebédidőben, amit szerencsére egy órás munkaszünettel ünnepelnek a francia kollégák (cserébe a munkanap reggel fél kilenctől este hatig tart).

Az intézmény a párizsi állami kórházi hálózat része, felnőtt és gyermek részlegekkel, utóbbinak kb. 250 ágya van. Az ellátás egyik fő profilja a gyermek máj transzplantáció, ebben több mint ezer sikeres műtétet hajtottak már végre, a gyakorlatban így hetente-kéthetente volt egy átültetés. Az ekőre

kiépült diagnosztika példás: a gyermekeknek radiológiai kivizsgálása eleve alapos klinikai kérdéseken alapult, a váratlan eredményeket a gyermekgyógyászokkal szóban is egyeztetették. A komplikált eseteket pedig azon a héten később, a rendszeres megbeszélésen járták körül a hepatológusokkal együtt. Az ilyen konzíliumokból nagyon sokat tanultam. A leggyakrabban veleszületett biliaris atresia miatt volt szükség a műtetre, de a ritkább kórképek pl. Alagille szindróma is előfordultak, minden fázisban meg lehetett figyelni a radiológus munkáját, a felfedezéstől kezdve az utánkövetésig. Az intézménynek egyéb, speciális szakértelmet kívánó területei voltak még a gyermek endokrinológia, csontbetegségek, gyermekbántalmazás, neurológia – az antenatális diagnosztikával együtt.

Itt merül fel: ezek szerint csak a legtapasztaltabb radiológusok tudtak értékes munkát végezni? A válasz: egyáltalán nem, bár az övék volt a legnagyobb felelősség. Egy nagyon egyszerű, és jól működő modellt alkalmaztak: a napi munkában minden munkaállomáson a hat rezidens dolgozott, egy szakorvos felügyelete alatt. Minden röntgen, ultrahang és átvilágítás az övék volt, az MR-ben is megengedték azt, hogy ők maguk határozzák meg a kiegészítő szekvenciákat, esetleg az ismétlendő szériát (a CT ritka volt mint a fehér holló) – a leletet a legjobb tudásuk szerint kellett megírni, és mindig kérdeztek, kérdezhetek ha elakadtak. Az intervenciós laborban már a tapasztalattól függött, hogy milyen eszközöket kapott a kezébe a rezidens, két jó gyakorlattal rendelkező fiú például a második hét után aktívan asszisztálhatott, aminek rendkívül örültek.

Még soha nem éreztem ennyire egzakt tudománynak a radiológiát, mint kint: tapasztalat alapján, minden fontos kórképhez egy bevált kivizsgálási algoritmust használtak. Ezt koherensen minden szakorvos ismerte, a rezidensekkel pedig az első adandó alkalommal megtanították és számon is kérték – gyakran reggeli ébresztő gyanánt az ügyelet utáni megbeszélésen. Végeredményben így a rezidensek már két-három hét után önállóan dolgozhattak (persze legalább egy év felnőtt radiológiai képzés már volt a hátuk mögött), és a napi munka inkább egy párbeszédre hasonlított. A tanulók a szakmáról kérdeztek, a szakorvosok pedig minden esetben visszajeleztek a leletekkel kapcsolatban. Azt is elmondták, ha szép lett a lelet, azt is ha valami hiányzik, mindezt teljesen természetesen. A légkör nagyon kollegiális volt, a szünetekben pedig folyt a kávé és a csacsogás 😊

Hogyan tudtam csatlakozni a rendszerhez? Májusban kezdtem az ösztöndíjat, a rezidensekkel együtt érkeztem, szerencsés módon így egyszerűen csak követtem őket. Itt 6 hónapig tart a gyermekradiológia blokk, az első hónapban minden reggel egy órás illusztrált kiselőadást tartottak a szakorvosok a saját szakterületük egy szeletéből, így mutatva be egyúttal a típusos eseteket is. Egy-egy prezentációt mi is csináltunk egymás számára, az érdekes esetek kapcsán. Ezen felül pedig minden nap a klinikusokkal legalább egy meeting volt: hepatológia, neurológia, csontbetegségek, sürgősség, antenatális diagnosztika témákban.

A franciák a szakmában is keresik a változatosságot, sok kisebb intézményközi találkozót szerveztek például a párizsi radiológusok egymás számára. Ha egy kolléga ment, mindig megkérdezett minket, hogy ki csatlakozik (ingyen)? Ez kiváló továbbképzés volt a szakmai újdonságokban is, közvetlen a témák szakértőitől.

Dr. Catherine Adamsbaum-ot, az osztály vezetőjét rendszeresen felkérlik szakértőként gyermekbántalmazási perekben. Kétszer az engedélyével elkísértem a bíróságra, ahol láttam a szomorú körülményeit és utóéletét a mi egyszerű radiológiai diagnózisunknak. A jog kapcsán: a kórház eleve olyan szisztémát működtetett, ami a problémákat megelőzi, azáltal, hogy protokollokat követett a diagnosztika és a klinikusokkal is jó volt az együttműködés. Minden radiológiai vizsgálathoz elkészítették a vizsgálati előírást, amit ténylegesen használtak is: a nagy lefűzött dossziékkal jártak a rezidensek pl. átvilágítani, és ez alapján készítették a típusos képeket egy cystográfia, gyomor-bél vizsgálat során, hogy később semmi ne hiányozzon- az ALARA elv betartása sem. A gépek modernek

voltak, a közölt dózist digitálisan rögzítették és a PACS rendszer automatikusan a leletbe szerkesztette. Az asszisztensek ott is ügyesen az orvos keze alá készítették a dokumentációt, a síróó gyerekeket elképesztő trükkökkel (sosem szigorúan) nyugtatták meg, így mindenki a vizsgálatra tudott koncentrálni. Sok jó ötletet gyűjtöttem, amik a mindennapi munkát megkönnyítik!

Végül, milyen eredménye volt az útnak?

A kollégákban mind elkötelezett, szakmailag tapasztalt embereket ismertem meg, ami inspiráló! Szakmai szempontból a látóköröm sokkal tágabb lett. Észrevettem, hogy most jobban értékelem, ha valaki egyszerűen csak jól végzi a napi munkáját, összességében tényleg ettől működik jól egy intézmény vagy akár egy ország, és az nagyon fontos, hogy így a légkör is vidámabb.

Az életben tudni kell egy lépéssel távolabbról nézni a dolgokat – ezt tanultam meg-, ami segít újdonságokat megpillantani és ezáltal fejlődünk. Örülök a választásomnak, a sok fejtörés és átmeneti nehézség ellenére is, mert megismerhettem ezt a kultúrát és remélem, hogy a tapasztalataim sok haszonnal járnak a gyógyításban.

Ezúton is buzdítom a kollégákat az ösztöndíj megpályázására, vive la France! 😊

szerző: dr. Vrancsik Nóra

A dolgozók (középen Beatrice Husson, Stéphanie Franchi-Abella, Catherine Adamsbaum)

A kórház régi szárnya és a park

Csemegék: először ezeknek a nevét érdemes megtanulni 😊